

Raadsvoorstel

Datum vergadering	: 30 maart 2021
Registratienummer	: 127186
Voorstelnummer	: RV2021/026
Portefeuillehouder	: Annet IJff
Bijlage(n)	: -4-
Onderwerp	: Realiseren gescheiden inzamelsysteem luiermateriaal

Onderwerp

Het realiseren van een gescheiden inzamelsysteem voor incontinentiemateriaal en babyluiers.

Beslispunten

1. Op basis van de scenario-uitwerking te kiezen voor het gescheiden inzamelen van luiermateriaal (incontinentiemateriaal en babyluiers) met behulp van semi-ondergrondse containers (optie 1);
2. Op 32 plekken in de gemeente West Betuwe semi-ondergrondse containers met toegangscontrole plaatsen voor de inworp van incontinentiemateriaal en babyluiers;
3. De jaarlijkse kosten (kapitaallasten en beheerkosten) voor inzamelen en verwerken van luiermateriaal te verrekenen via een (gemeente specifieke) extra afvalstoffenheffing van 7,17 euro per huishouden per jaar (prijspeil 2021) met ingangsdatum 1 januari 2022.

Inleiding

Tijdens uw raadsvergadering van 30 september 2020 heeft u ingestemd met het voorstel om per 1 januari 2022 incontinentiemateriaal en babyluiers separaat in te zamelen. Daarbij heeft u in het definitieve besluit het college verzocht om: *‘verschillende scenario’s uit te werken voor inzameling van het incontinentiemateriaal en babyluiers. Naast de optie 28 semi/ondergrondse containers in West Betuwe ook een optie voor een semi-ondergrondse container in alle 26 kernen van West Betuwe en een optie voor inzameling via mini-containers`.*

Het volledige besluit van 30 september 2020 is in bijlage 1 opgenomen.

In navolging op het besluit van 30 september 2020 zijn diverse inzamelmogelijkheden verder uitgewerkt. In bijlage 2 zijn de onderstaande inzamelmogelijkheden beschreven en financieel doorgerekend naar West Betuwe met kosten per huishouden per jaar:

1. Brengsysteem
 - met differentiatie in aantal semi-ondergrondse containers
2. Huis-aan-huis inzameling
 - a. Incontinentiemateriaal
 - b. Incontinentiemateriaal en babyluiers
3. Combinatie brengsysteem en huis-aan-huis inzameling

Om inzage te geven in de rekenmethode van het huis aan huis inzamelen is in bijlage 3 de businesscase opgenomen. Hierbij is tevens gebruik gemaakt van de resultaten uit de evaluatie van de pilot in de regio. Een toelichting hierop vindt u in bijlage 4.

Besluitgeschiedenis

- 2 juli 2019 – raadsbesluit tijdelijke tegemoetkoming voor inwoners met incontinentieafval
28 januari 2020 – raadsbesluit verlenging tijdelijke oplossing incontinentiemateriaal
21 april 2020 – raadsbesluit dat mensen met incontinentie en/of medisch afval, mits in overeenstemming met de voorwaarden uit de verordening, in aanmerking komen voor een vergoeding.
30 september 2020 - raadsbesluit separaat inzamelen van incontinentiemateriaal en babyluiers per 1 januari 2022. Waarbij de inzamelmethode nog nader wordt uitgewerkt en ter besluitvorming voorgelegd, zie bijlage 1.

Beoogd effect

1. Het verminderen van de hoeveelheid restafval door incontinentiemateriaal (en babyluiers) apart te gaan inzamelen en circulair te verwerken bij ARN.
2. Het bieden van een praktisch en financieel aanvaardbare oplossing voor inwoners met incontinentiemateriaal (en babyluiers).

Argumenten

1.1 Inzameling door middel van semi-ondergrondse containers is efficiënter dan minicontainers.

Zoals opgenomen in de uitwerking van de scenario's in bijlage 1 is het inzamelen via centrale brengvoorzieningen het meest efficiënt. Het ophalen van incontinentiemateriaal en babyluiers met behulp van minicontainers is erg duur. Door de grote verspreiding door de hele gemeente is het een stuk minder efficiënt dan bijvoorbeeld de huis aan huis inzameling van GFT. Ook geeft uitgiften van de minicontainer voor incontinentiemateriaal en babyluiers een grote administratieve last. Het uitdelen en weer innemen van containers is voor babyluiers sterk afhankelijk van de gezinssamenstelling en de behoefte (voor het gebruik maken van een minicontainer) verandert snel.

2.1 Dit aantal voorgestelde locaties geeft een eerlijke spreiding van de brengvoorziening.

Het voorstelde aantal containers geeft een totale dekking van de 26 kernen.

2.2 De containers voorzien van toegangscontrole is nodig om vervuiling en afvaltoerisme tegen te gaan

Wanneer de containers openlijk toegankelijk zijn kan vervuiling optreden, doordat inwoners restafval dumpen in de luiercontainers. Ook kan het zijn dat inwoners uit andere (aangrenzende) gemeenten tevens gebruik maken van de luiercontainers in de betreffende gemeente (afvaltoerisme). Dit is in sterkere mate aan de orde wanneer niet elke gemeente besluit om mee te doen aan de gescheiden inzameling. Door te kiezen voor toegangscontrole zorgen we ervoor dat alleen inwoners van de betreffende gemeente de containers voor incontinentiemateriaal en babyluiers kunnen openen. Hiervoor kunnen we de huidige afvalpassen gebruiken. Inwoners hoeven zich hiervoor niet aan te melden, alle inwoners krijgen dan toegang.

3.1 Deze bekostigingsmethode past binnen het solidariteitsprincipe.

Alle kosten voor de afvalinzameling worden op dit moment gedekt via de afvalstoffenheffing. De heffing is voor iedereen gelijk (met uitzondering van het variabele tarief voor restafval), waarbij

wordt uitgegaan van een solidariteitsprincipe. Dit betekent dat iedereen mee betaalt voor deze 'grondstof' inzameling, onafhankelijk van de mate waarin gebruik wordt gemaakt van alle voorzieningen die hieruit worden betaald (bv. de milieustraten). We stellen voor om dit principe ook te hanteren voor de kosten voor de gescheiden inzameling van incontinentiemateriaal en babyluiers. Dit betekent dat alle inwoners van de gemeente hieraan mee betalen, ook als ze dit type afval niet hebben.

3.2 Het tarief voor verwerken van luiermateriaal moet nog in de tarieventabel worden opgenomen.

In de huidige afvalstoffenverordening met tarieventabel is voor West Betuwe nog geen tarief opgenomen voor inzameling en verwerking van incontinentiemateriaal en babyluiers. Pas bij het vaststellen van de afvalstoffenverordening 2022 kan dit tarief alsnog worden opgenomen. Vanaf 1 januari 2022 wordt dit tarief dan automatisch opgenomen in het basistarief van huishoudens in de gemeente West Betuwe.

Kanttekeningen

2.1 Een verzamelcontainer biedt een lage service naar onze inwoners dan huis-aan-huis minicontainers.

De voorgestelde verzamelcontainers komen op centrale locaties in een dorp of wijk. Hierbij wordt geen maximale loopafstand gehanteerd. Het kan dus zijn dat inwoners verder moeten lopen met hun incontinentiemateriaal en/of babyluiers dan ze nu doen wanneer ze dit materiaal als restafval afvoeren. Door de containers voor incontinentiemateriaal en babyluiers nabij andere brengvoorzieningen (bijvoorbeeld voor glas, textiel, papier of PMD) te plaatsen, kunnen inwoners het afval scheiden combineren.

2.2 Er kunnen ook minder dan voorgestelde 32 semi-ondergrondse containers worden geplaatst

In het voorstel van 30 september 2020 was voorgesteld om 28 semi-ondergrondse containers te realiseren. Door nu ook de kleinere kernen (< 600 inwoners) te voorzien van een semi-ondergrondse container (4 extra kernen) worden de kosten per huishouden hoger. Door te kiezen voor het plaatsen van de 32 semi-ondergrondse containers wordt wel geregeld dat voor heel West Betuwe een zelfde voorzieningenniveau geldt. Alle inwoners kunnen daarmee hun incontinentiemateriaal en babyluiers in hun eigen dorp naar een centrale plek brengen.

2.3 De containers voor luiers en incontinentiemateriaal zijn toegankelijk voor iedereen met een afvalpas.

Het zou daarom kunnen dat inwoners restafval in deze containers doen om kosten te besparen. Vervuiling neemt extra kosten met zich mee indien vrachten worden afgekeurd. Ook loopt de gemeente het risico om inkomsten van restafval mis te lopen wanneer restafval in de luiercontainers wordt gedumpt. Hoewel de mate van vervuiling in andere gemeenten erg meevalt, is dit wel iets wat we in de gaten zullen houden. Het is daarom wenselijk vervuiling te monitoren door visuele controles. Avri voert deze controles uit en adviseert de gemeente als bijvoorbeeld de gekozen locatie niet goed blijkt te zijn en verplaatsing wenselijk is.

3.1 Het basis tarief voor huishoudens in West Betuwe wordt structureel verhoogd met € 7,17.

De realisatie van de inzamelmogelijkheid voor incontinentiemateriaal en babyluiers is structureel van aard. Naast het bekostigen van de projectkosten (kapitaallasten) kent het jaarlijks beheer hoge

tarieven. Deze containers worden eenmaal per week separaat geledigd (is een extra ledigingsronde naast alle separate containers voor overige grondstoffen). Ook zijn de verwerkingskosten op dit moment hoger dan de kosten voor verbranding van restafval. Daartegenover staat een afname van de hoeveelheid restafval waarover nu en in de nabije toekomst steeds meer belasting moet worden betaald. Ook biedt deze beperking van het restafval een forse bijdrage in de toekomstige Nationale circulariteit doelstellingen.

Financiën

Op basis van de scenario uitwerking in bijlage 1 wordt gekozen voor het inzamelen van incontinentiemateriaal en babyluiers met behulp van 32 Semi-ondergrondse containers. In deze bijlage wordt ook een financiële uitwerking geven. Onderstaand de hoofdpunten van de in West Betuwe voorgestelde inzamelmethode.

De projectkosten (kapitaallasten) worden verwerkt in de Avri begroting van het basispakket. Deze kosten zijn exclusief de procedurele kosten die gemaakt moeten worden om tot aanwijzing van locaties te komen. Vanwege het grote aantal kernen en daarmee aantal containerlocaties ligt de bijdrage van huishoudens, voor het gescheiden inzamelen van incontinentiemateriaal en babyluiers, in West Betuwe ruim boven het gemiddelde.

In bijlage 3 is de totale financiële basis van de businesscase (voor alle regio gemeenten) opgenomen. Daarbij moet wel worden opgemerkt dat voor West Betuwe de kosten nog zijn opgebouwd op basis van 28 semi-ondergrondse containers. Separaat zijn de verschillende inzameloplossing van bijlage 2 door het betrokken adviesbureau voor West Betuwe doorgerekend. In de businesscase zijn de tarieven gebaseerd op prijspeil 2021 en gelden voor een heel jaar. Deze kosten zijn exclusief de procedurele kosten die gemaakt moeten worden om tot toewijzing van locaties te komen.

Communicatie

Na de besluitvorming start direct ook de communicatie naar de inwoners. Hiervoor wordt een communicatieplan opgesteld door Avri in samenwerking met gemeenten. Dit plan richt zich zoveel mogelijk op de specifieke doelgroepen.

Uitvoering/Planning

De voorbereidingsfase start met het begeleiden van een inkoopprocedure voor de aanschaf van de benodigde inzamelmiddelen door Avri. Ook worden er contractuele afspraken gemaakt tussen de gemeente, Avri en de ARN. Vervolgens gaan Avri en de gemeente gezamenlijk de locaties van de containers vaststellen. Na vaststellen van deze locaties kunnen inwoners zienswijze indienen. De gemeenten gaat na plaatsing van de containers op zoek naar distributiepunten voor de speciale luierszakken. Ten slotte starten we met een communicatietraject om de inwoners te informeren. De planning is om op 1 januari 2022 te starten met de gescheiden inzameling van incontinentiemateriaal en babyluiers.

Risicoparagraaf

Risico omschrijving	Soort risico	Kans	Effect	Beheersingsmaatregel
De ondergrondse beperkingen hebben invloed op de locaties van de ondergrondse containers voor incontinentiemateriaal en babyluiers.	Uitvoering	Middel	De containers kunnen niet altijd op de meeste optimale locatie worden geplaatst.	Er zijn al veel gegevens bekend over de ondergrondse beperkingen vanuit het eerdere plaatsingsproces en deze vormen de basis voor de nieuwe locaties.
Vanwege de toegankelijkheid van de containers bestaat er kans op vervuiling met restafval.	Financieel	Laag	Partijen incontinentiemateriaal en babyluiers worden afgekeurd en alsnog verbrand.	Op basis van de pilots in de regio blijkt de kans op vervuiling klein (zie ook bijlage 4 voor verdere toelichting).

Burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe,

de secretaris,
Karen Coesmans

de burgemeester,
Servaas Stoop

Raadsbesluit

De raad van de gemeente West Betuwe;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 9 februari 2021,

besluit:

1. Op basis van de scenario-uitwerking te kiezen voor het gescheiden inzamelen van luiermateriaal (incontinentiemateriaal en babyluiers) met behulp van semi ondergrondse containers (optie 1);
2. Op 32 plekken in de gemeente West Betuwe semi-ondergrondse containers met toegangscontrole plaatsen voor de inworp van incontinentiemateriaal en babyluiers;
3. De jaarlijkse kosten (kapitaallasten en beheerkosten) voor inzamelen en verwerken van luiermateriaal te verrekenen via een (gemeente specifieke) extra afvalstoffenheffing van 7,17 euro per huishouden per jaar (prijspeil 2021) met ingangsdatum 1 januari 2022.

Aldus besloten in de openbare vergadering
van 30 maart 2021, nummer 2021/026 ,

de griffier,
Hans van der Graaff

de voorzitter,
Servaas Stoop